

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 13.07.1973, sp. zn. 3 Cz 41/73, ECLI:CZ:NS:1973:3.CZ.41.1973.1

Číslo: 11/1975

Právní věta: Ustanovení § 122 odst. 3 o. z. o tom, že posledním dnem lhůty je nejbližší příští pracovní den, se použije i tehdy, případně-li konec lhůty podle občanského zákoníku na volnou sobotu.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 13.07.1973

Spisová značka: 3 Cz 41/73

Číslo rozhodnutí: 11

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Lhůty

Předpisy: 40/1964 Sb. § 122

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem okresního soudu v Kolíně, který byl potvrzen rozsudkem krajského soudu v Praze, byla zamítnuta žaloba, kterou se žalobce domáhal proti žalované státní pojišťovně zaplacení 5000,- Kčs a přísl. jako plnění z pojistné smlouvy. Soudy obou stupňů k námitce žalovaného dospěly k závěru, že žalobní nárok je promlčen, když k pojistné události (úrazu žalobce) došlo 21. 8. 1967, promlčecí doba počala běžet 21. 8. 1968 a žaloba byla podána až 23. 8. 1971. Skutečnost, že poslední dne promlčecí doby připadl na volnou sobotu, pokládaly soudy obou stupňů za nerozhodnou.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že uvedenými rozhodnutími soudů obou stupňů byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Promlčení doba práva na plnění z pojištění počíná podle ustanovení § 104 o. z. běžet za rok po pojistné události (§ 355 odst. 2 o. z.). Konec této lhůty pak připadá (§ 122 odst. 2 o. z.) na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadla událost, od níž lhůta počala běžet. Jestliže by však poslední den měl připadnout na neděli nebo svátek, pak je (§ 122 odst. 3 o. z.) posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den.

Ustanovením § 122 odst. 3 o. z. je sledován ten účel, aby nebyla v posledním dnu lhůty omezena možnost uplatnit úkon, k němuž byla tato lhůta stanovena. K tomuto omezení však po zavedení

provozních a pracovních režimů s pětidenním pracovním týdnem může dojít i o volných sobotách, jak jsou tyto dny nepřetržitého odpočinku označovány, neboť ani v těchto dnech není – stejně jako o nedělích a svátcích – stanovena pracovní doba u soudů, a tedy se nepřijímají a nezapisují podání, ať již docházejí prostřednictvím pošty či jsou podávána přímo.

Nutno proto dospět k závěru, že pro volné soboty jako dny nepřetržitého odpočinku musí platit stejný režim jako pro neděle a svátky, a že tedy jak při počítání lhůt upravených procesními předpisy (v podrobnostech viz stanovisko uveřejněné pod č. 35/1971 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek), tak při počítání lhůt upravených předpisy občanského zákoníka (zákona č. 40/1964 Sb.), je třeba použít ustanovení § 57 odst. 2 o. s. ř. (pokud jde o lhůty procesního práva) a ustanovení § 122 odst. 3 o. z. (pokud jde o lhůty hmotného práva) o tom, že posledním dnem lhůty je nejbližší příští pracovní dne i tehdy, případně-li konec lhůty na volnou sobotu jako na den nepřetržitého odpočinku. Výjimkou jsou ovšem ty soboty, ohledně nichž došlo ke speciální úpravě pracovní doby nebo k přesunu pracovního volna obecně závazným předpisem.

Soudy obou stupňů, které v projednávané věci vycházely z jiného právního názoru, si tedy nezjistily náležitě skutečný stav věci potřebný pro posouzení, zda žaloba byla podána u soudu prvního stupně ještě během zákonné promlčecí doby. Zejména nepřihlédly – i se zřetelem k tomu, že na podacím razítku je datum 23. 7. 1971 – k námitce žalobce, že posledním dnem lhůty nebyl dne 21. 8. 1971, poněvadž šlo o tzv. volnou sobotu, nýbrž nejbližší příští pracovní den, tj. den 23. 8. 1971, kdy také žaloba byla již na soud podána.

Rozsudky soudů obou stupňů byl proto porušen zákon v ustanoveních § 6, § 120 odst. 1 a § 153 odst. 1 o. s. ř., jakož i § 122 odst. 3 a § 104 o. z.